

1. INTRODUCCIÓ

El present estudi de recerca neix arran de la inquietud per augmentar el coneixement sobre la delinqüència. L'elecció de la temàtica i de la metodologia per l'estudi s'assenta per una banda, en la meua formació com a geògraf i per l'altra, en la meua professió de policia. La inquietud per la investigació de fonaments i de metodologies per millorar l'actual coneixement policial, m'ha perseguit des què vaig ser nomenat agent de policia. La vinculació amb la Universitat de Girona, i en particular amb el Departament de Geografia, donat que havia estat estudiant, m'ha facilitat una font de coneixement renovable i fresca, que m'ha estat útil per materialitzar estudis de recerca com el que s'exposarà a les pàgines que segueixen.

Per controlar un fenomen cal conèixer-lo. En l'actualitat hi ha una crisi de la ciència quantitativa, l'evolució del coneixement útil pels humans ha obert una gran escletxa, al constatar, en molts casos, que dos més dos no fan quatre, principalment pel que fa a fenòmens humans: conductes, actituds i fins i tot aptituds...

S'enceta una altra era en què cal tenir més en compte els fenòmens qualitativament, en què cal avançar, utilitzar noves tècniques o bé perfeccionar-les, s'obre doncs, en l'estudi dels fenòmens, l'era de la post-normalitat.

El model de ciència aristotèlic que ha tingut i té encara una aplicació extensa en totes les ciències, no ha estat capaç de trobar respostes verificables en el tema de la delinqüència i la por. La eliminació de la incertesa ha fet que el model aristotèlic fos venerat, considerat infalible i aplicat consegüentment en tots els aspectes de la vida humana.

La crisi de la ciència positivista o neopositivista, donat que les respostes que donaven no eren verificables empíricament o ho eren en petita proporció, ha estimulat que es busquin d'altres alternatives de ciència que puguin donar una resposta més pròxima a la realitat. La ciència post-normal introdueix noves visions qualitatives que fins ara, no s'inclouïen en el model de ciència triat per ajudar a la presa de decisions. Aspectes com les decisions polítiques, l'opinió pública, els mass-media, entrevistes, percepcions i fins i tot intuïcions, tenen cabuda en el model de ciència post-normal.

No es tracta de negar la validesa dels mètodes quantitius sinó considerar aquests com una eina més que permeti una aproximació més ajustada a la realitat. Afegint consideracions qualitatives que complementin i orientin l'anàlisi del territori com a estructura complexa i per tant no quantitativa però de comportament estadísticament raonable.

MORENO J. AGUARÓN J. ESCOBAR M. (2001:7,8) descriuen que: *...“La ciència normal, el mètode científic (KUHN, 1970) majoritàriament seguit en la presa de decisions.... Silvio FUNTOWICZ (1994) planteja la ciència postnormal. En essència, és una adequació de la ciència normal als nous temps en les que tant els valors culturals i ètics, com la incertesa e*

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT

Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

ignorància, han de ser contemplats expressament e incorporats en les processos de resolució. La demarcació entre les dos ciències en un problema concret es basa en factors: a) la intensitat de la incertesa i b) la intensitat dels aspectes decisionals (costos, beneficis i compromisos). Silvio Funtowicz considera tres nivells per la incertesa: tècnic, metodològic i epistemològic, les intensitats dels quals són menors en les ciències normals que en les postnormals”.

La ciència postnormal s'orienta a la gestió de la incertesa i a la millora dels processos mitjançant un diàleg interactiu i no un mètode només deductiu. Aquesta perspectiva no és indiferent o neutre als aspectes més intangibles (ètics, socials i culturals). Per millorar els processos de decisió proposen: 1) donar atenció a la qualitat de la investigació científica, en particular als aspectes investigats (com s'utilitzen les tècniques i no si funcionen o no); 2) incorporar el procés de resolució als actors o participants; 3) incloure el periodisme d'investigació i tècniques relacionades amb formes d'incorporar coneixement a la discussió pública; i 4) intentar arribar a un compromís de resolució dels problemes entre les parts implicades.

1.1. L'aportació de la geografia al coneixement de la delinqüència

El cas del fenomen criminal s'han utilitzat les estadístiques de les quals se'n ha fet un ús per justificar-se davant de la societat, i com a mesura de rendiment en el lloc de treball. La investigació policial ha utilitzat mètodes qualitius principalment per la captura de l'infractor que han contribuït al coneixement del delicte, però aquest coneixement en gran part qualitatiu i intuïtiu, no s'ha pogut extrapolar, sinó a través del propi policia/investigador. S'observa doncs un gran mancança en l'emmagatzemen de coneixement, principalment espacial detallat i, útil, que no pot passar a enriquir el coneixement sobre els delictes, els seus patrons, el per què, com i a on es produeixen els delictes.

La geografia i les seves tècniques, cartografia¹, síntesi, ... pot aportar quelcom per millorar el coneixement delictiu. La seguretat és un dels temes que preocupen la societat. A nivell disciplinari s'ha d'incidir en els temes que preocupen a la societat, així com ho fan d'altres disciplines en els seus àmbits respectius, la no consecució d'aquesta màxima aïlla i confon a la geografia, i redueix així com a qualsevol disciplina a resolucions abstractes, com si d'un joc es tractés. Arribats aquest punt i segons LAHOSA J.M. (2001:9): la geografia en referència a l'anàlisi de la por a la delinqüència s'ha de comprometre en els següents temes: *coneixement de l'espai del conflicte i dels recursos amb que compta aquest espai per restablir les relacions distorsionades; establiment del territori conegut i desconegut pels ciutadans; necessitat d'aproximar a la resolució dels conflictes a la comunitat; L'impacte del delicte en les minories*

¹ La informació visual és més fàcil de retenir.

immigrants; l'ocupació i competència que sobre l'espai s'estableix; el paper dels agents socials i econòmics en la construcció de la ciutat.

És recalable l'estudi empíric i pioner de David Evans a "*Spatial Analyses of Crime*" (2001), publicat per la Geographical Association. *Geography*. Volume 86(3), en què es realitza un estudi geogràfic sobre una àrea residencial de Newcastle, fent èmfasi en les distribucions espacials de la victimització de robatoris amb força.

PAIN R. (2000) citat a partir de LAHOSA JM. (2000:6) afirma que: "*L'estudi de les relacions entre espai i por a la delinqüència s'ha realitzat fora de la disciplina geogràfica, i conclou que si bé la geografia ha estat sovint al marge del desenvolupament de la teoria i la investigació de la delinqüència, hi ha molts factors d'interès social i geogràfic com per exemple: L'espai on es produeixen els impactes amb relació a la cohesió social de les ciutats o bé les implicacions en la definició morfològica de les ciutats;* com per incorporar-la.

La sinèrgia de la ciutat està formada per una realitat complexa i difícil de destriar, car s'aglutinen factors diversos, i per tant l'estudi pot esdevenir, fàcilment, eclèctic. La perspectiva geogràfica pot aportar quelcom, per clarificar el fenomen delictiu, ja que analitza factors geogràfics com: l'espai geomètric, social, econòmic i vivencial que és també un espai físic.

Per entendre el fenomen delictiu és bàsic localitzar-lo allà on es produeix, tant per reaccionar immediatament, com per establir tàctiques de disminució i/o eradicació de delinqüència, incorporant realment una forma de treball preventiu, o sigui abans que el delictes es produeixi. La perspectiva geogràfica es basa en la localització dels fenòmens i en els factors que expliquen aquesta localització.

És cabdal el focus geogràfic en la temàtica de por i delinqüència s'ha de comptar amb la seva capacitat de síntesis, anàlisi històrica en relació a les dades que es vagin obtenint, establiment de deduccions (particular a general), elaboració de perfils geogràfics; presa de decisions amb celeritat, i en definitiva establiment de polítiques de seguretat efectives ..., amb Sistemes d'Informació Geogràfica. El tractament de gran quantitat de dades fa que el ²SIG sigui una eina potent car "els sistemes d'informació geogràfica és una eina basada en computadores que ens permet realitzar mapes i analitzar els elements que existeixen. La tecnologia SIG integra operacions comunes a les bases de dades com poden ser consultes i estadístiques, amb el benefici que ens ofereix la visualització i la seva lectura sobre els mapes. Amb un SIG es poden detectar fàcilment els "*punts calents*" i àrees especialment conflictives. També poden ajudar en la planificació i avaluació de la eficàcia de la tasca policial. Facilitar la identificació de les estratègies policials desenvolupades que han estat realment eficaces; avaluar els resultats. Pel que fa a la investigació criminal el SIG no esclareix els delictes, però pot orientar la investigació cap a línies que donin resultats i estalviar temps als investigadors. Això ens permet discernir entre SIG i altres sistemes d'informació, i fer possible l'ampli rang de capacitats per al seu ús públic com privat, per explicar els fets, prevenir esdeveniments i planejar estratègies.

² Sistema d'Informació Geogràfica

1.2. L'enfocament a petita i mitjana escala

La manca d'estudis criminològics a petita escala a Catalunya, que parteixin d'un mínim rigor científic, es fa patent durant la fase de recerca d'informació bibliogràfica. D'aquí l'interès per aprofundir en estudis amb un emmarcament territorial a petita i mitjana escala. Actualment les teories criminològiques és complementen, però no serveixen per resoldre o prevenir els delictes, cal doncs augmentar la precisió de les deduccions en territoris concrets. L' estudi criminal ha de partir d' àmbits territorials delimitats i ésser estudiats a petita i mitjana escala.

La voluntat de la present treball de recerca és realitzar una investigació científica que partint d'uns postulats teòrics ambientalistes posarà a prova hipòtesis de treball, mitjançant metodologies procedents del camp de la geografia, criminologia i arquitectura, prioritàriament, a la vegada que es subratlla la utilitat de la creació d'un nou tipus d'estudis per aprofundir en el coneixement criminal: les diagnosis criminals.

Es pretén desenvolupar una línia d'investigació que parteix d'una sèrie teories sobre el lloc del delicte, i centrant-se prioritàriament en la relació entre la criminalitat i el disseny urbà.

L'ecologia dels llocs, les seves formes i l'ús que inspiren s'han d'analitzar per destriar les causes de la comissió dels delictes. Fins a quin punt els factors morfològics, arquitectònics de les ciutats poden ser facilitadors de conductes delictives ? .

STANGELAND (2004: 35) respecte dels estudis sobre el lloc del delicte afirma que: "*Se necesita más investigación sobre cómo los delincuentes potenciales reaccionan a los elementos arquitectónicos recomendados por la escuela del "espacio defendible"*". El present treball de recerca pretén avançar en aquesta temàtica, a través del cartografiat de dues tipologies de robatoris contra el patrimoni: els robatoris a domicili i els furts; desvelant la seva distribució a la ciutat de Girona.

Les teories criminalistes com: *La desigual distribució del delictes i les activitats rutinàries; L'oportunitat del delicte i les activitats rutinàries; El desordre i el delicte: Teoria de les "Finestres Trencades"; La teoria del "patró delictiu"; zones urbanes de més risc; La "demanda" i "l'oferta" d'oportunitats delictives; L'escola arquitectònica: L'espai defensable i d'altres*; fins al moment segons STANGELAND (2004:181): "*...se complementan mutuamente y no se contradicen. Es decir: todas las teorías que tenemos sobre la delincuencia pueden ser correctas, pero tienen una forma tan imprecisa que no sirven ni para prevenir ni para controlar la delincuencia*". És subratlla en el present estudi la voluntat d'aportar a través de l'anàlisi sobre cartografia dels furts i dels robatoris a interior de domicili, un cas concret en un marc territorial la ciutat de Girona, partint bàsicament de l'extracció de deduccions (de lo particular a el general), per mitigar d'excessiva generalització de les actuals teories criminals.

El delictes té un connotació cultural que no s'ha d'obviar, en climes càlids hi ha més freqüentació del carrer i per tant poden dominar per sobre de d'altres tipologies delictives, les contra el patrimoni, motiu que fa més necessari els estudis en territoris contextualitzats, raó que fonamenta l'estudi de lo particular per arribar a través de deduccions, a la generalització i la seva posterior extrapolació.

1.3. La tasca policial

El coneixement policial-criminal, ha estat envoltat, abans més que ara, d'un tipus de coneixement intuïtiu, la qual cosa no és gens menyspreable, però no s'ha deixat permanència, o poca, d'aquest coneixement, el que fa que pervisqui, entre d'altres factors, un nivell de coneixement criminal poc efectiu, atenen als índex de resolució dels delictes internacionalment³.

La tasca policial requereix d' una gran adaptació territorial, per arribar a conèixer els autors delictius i poder-los localitzar, així com per millorar la percepció de seguretat dels ciutadans. Aquest esforç d'adaptació que requereix d'una gran iniciativa sinó troba elements de recolzament, a escala individual, no és prolonga o costa de mantenir. Per posar un exemple clarificador: una gran investigador que desenvolupi la seva tasca durant quatre anys en un territori determinat, al tercer any tindrà elements definitius per tenir una resolució alta, però si aquesta persona canvia de destinació i per tant de context en general, el seu grau de resolució baixarà irrefutablement.

Cal doncs crear eines de coneixement delinqüencial de més fàcil accés, els mapes delinqüencials amb tecnologia SIG i l'Anàlisi Exploratori de Dades Espaials ens són un pas bàsic.

1.4. La creació de la por⁴

En l'actualitat hi ha preocupació per la seguretat. La gent està preocupada per la seva vulnerabilitat, que ha quedat patent en successos nacionals i internacionals, materialitzats en forma d'atemptat. La criminalitat local té d'altres característiques tot i així el sentiment de vulnerabilitat és situa en la persona, i té efectes en l'angoixa i l'ansietat, no es dissectiona fàcilment a partir de la racionalitat, i d'un sentiment causal diferenciat, afecta doncs a la qualitat de vida de les persones.

Les condicions a dalt esmentades són propícies perquè es creï un síndrome social de por.

³ No s'ha trobat estadístiques clares respecte als índex de resolució delictiva. Però la experiència professional de l'autor així ho confirma, com també afirmacions del professor Manel Castells.

⁴ La por és la resposta emocional a una amenaça o perill, específic i percebut. L'aparició de situacions desagradables o perjudicials associades a determinats estímuls o situacions poden condicionar la por. És a dir es pot aprendre a tenir por de coses o situacions que inicialment no suscitaven l'aparició de cap emoció.

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT

Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

En l'actual treball de recerca s'analitza els robatoris contra el patrimoni, en particular els: robatoris a interior de domicili i els furts, que són fenòmens causals de por, però la creació d'un síndrome social de por, té altres ingredients, i els mass media i juguen un paper fonamental. Cal dir que el format de les notícies, és un factor crucial en la generació de por, com més descriuen les causes no conegudes pitjor, i al revés com més precisa és la informació, menys incertesa i conseqüentment menys por. És fonamental doncs, conèixer la causalitat que provoquen els delictes, fets reals, no només percebuts, per actuar sobre allò que és real.

Abans d'aprofundir més en la construcció de la por caldria clarificar dos termes relacionats: la por i la inseguretat. Aquest dos termes tenen en comú *la incertesa*, el no saber l'esdevenidor, allò que desconeixem, els factors no controlables, i prenen importància en tant que en circumstàncies negatives pot tenir por al mal físic, i en una por psicològica mantinguda i latent⁵. La inseguretat és un constructe social, gairebé mediàtic, que vol aglutinar les diverses pors individuals i col·lectives. Que es presta a una utilització fàcil i perillosa. Aquest constructe és susceptible de patir manipulacions que resultin perjudicials per l'estabilitat social, exemples com: El Ejido, Crims del Putxet, etc.)

1.5. Gènesis de la por

És difícil respondre a la pregunta de com es crea la por?, pel fet que hi ha un component humà individual en la creació de la por, hi ha persones que tenen por a una tempesta, a un carrer fosc, anar a cavall, depenent de factors genètics i ambientals (experiències viscudes), però seguidament apuntarem alguns factors que expliquen la creació de la por.

1.5.1. Vida a les ciutats: a partir de la industrialització va canviar radicalment la forma de vida de la població fins llavors de caire més rural. L'aglomeració de gran quantitat de població heterogènia a les ciutats, la densitat edificadora, la pèrdua de la visualització de la natura, ideal pel relaxament, així com la forma de treball en les fàbriques i grans empreses, desemboca en una forma de vida carregada de tensió.

1.5.2. L'agorafòbia en les persones significa el rebuig als espais oberts i als contactes socials que es poden produir en aquests espais. Aquest sentiment intrínsec de l'ésser humà és augmentat per les condicions de les ciutats.

⁵ És defineix com angoixa.

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT
Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

Les *gated communities* o *condominos*⁶ a Mèxic amb el simbolisme defensiu que desprenen retroalimenter l'agorafòbia, i la interrelació de la població se'n ressent, no exactament d'aquesta forma lineal, però augmenten les tensions i les incomprensions i conseqüentment la por.

1.5.3. Condicions que generen por a les ciutats: respecte a les ciutats com a teatre d'operacions, i segons SOOMREN V.P.(2001:21)hi ha una sèrie de condicions que generen por, i que seguidament s'exposen:

- a) *La presència o absència de gent a la zona* (vianants, usuaris o residents).
- b) *L'estat o funció de la zona*, que determina la implicació de les persones que hi concorren. Per exemple, si és un espai públic o un espai comunitari delimitat.
- c) *La visibilitat*: els residents i vianants veuen què passa als espais públics i semipúblics ?
- d) *Fàcil de vigilar*: els mateixos usuaris poden vigilar l'espai sense problemes (il·luminació, obstacles, racons inesperats, etc.)
- e) *Gestió i conservació*: un entorn mal conservat i empobrit és un signe que ningú es fa responsable de la zona ni del que hi passa.
- f) *El grau de diversitat*: les grans zones monofuncionals (industrials, residencials, complexos d'oficines) estan desertes durant gran part del dia i de la nit, i per tant, no hi ha control social. Tampoc hi ha vigilància a les carreteres secundàries aïllades.

1.6. La por i els mitjans de comunicació

Els mitjans de comunicació com a tals no són el problema, sinó el format i contingut de la notícia. Les informacions que fan difusió de la criminalitat com quelcom arbitrari i irracional que no segueix cap patró , i que és homogeni, així com la despersonalització del delinqüent, generen incertesa respecte al fenomen criminal, i el ciutadà no sap a on, ni quan, ni de qui, ha de tenir por, que afavoreix un clima de tensió permanent i de desconfiança generalitzada que augmenta l'ansietat, la por i la inseguretat.

Les propostes de mesures purament repressives per contenir la delinqüència amb polítiques de tolerància zero, segons RUIZ R. (1998) citat a partir de GUERRIEN M (2004), deshumanitzen al delinqüent i no disminueixen els índex de delinqüència. El cas de Mèxic la necessitat d'informació sensacionalista que tingui un impacte en la població ha generat la creació d'un síndrome social de por accentuat. La difusió de dades com per exemple el fet que de cada 100 ciutadans a Mèxic D.F. en moriran 2, sense donar més detalls o informacions, òbviament augmenta la percepció de por.

La manca de coneixements detallats sobre els diversos patrons que segueixen els delinqüents, fa que sigui difícil impedir els sentiments d'angoixa latent. Cal dir que els estudis com el present tenen plantejats com a objectiu l'augment de precisió sobre els patrons que segueixen els

⁶ Explicat al punt 2 el Marc Teòric

delictes contra el patrimoni. GUERRIEN M. (2005) remarca que pel que fa als delictes contra el patrimoni és roba al desconegut i pel que fa als delictes contra les persones, es mata al conegut, familiar... Cal doncs aportar coneixement que parteixi de casos concrets en un marc territorial concret i estudiat en profunditat, que no es limiti a la descripció del fenomen sinó es creuin dades delinqüencials amb dades no delinqüencials.

Per lluitar contra aquesta percepció de por genèrica, cal obtenir coneixements detallats de cadascuna de les tipologies delictives, ja que tenen mòbils diferenciats i característiques diferenciades, així com "llocs" de comissió diferenciats. L'estudi de recerca que es desenvolupa, sense proposar-lo lluita per precisar les raons dels diferents delictes, no és el mateix el patró dels robatoris a domicili vivenda que els homicidis. Per aquest motiu els delinqüents no són una àmplia i homogènia categoria de criminals.

Els estudis específics sobre tipologies delictives i sobre un marc territorial delimitat, són essencials per no crear una percepció de la criminalitat genèrica que augmenti la por àmplia i homogènia. Con es reflectirà en la cartografia de la percepció d'inseguretat de la població, no coincideix en la majoria de casos, amb la delinqüència real, (furts i robatoris a domicili), (veure mapa de robatori vivenda, furts i de la por de Girona).

1.7. Síndrome social de la por

Quant es parla de *Síndrome* el seu antecedent conceptual es trobar en la medicina, com a "*un conjunt de signes i símptomes que apareixen en forma de quadre clínic*" o "*com a agrupació de signes que apareixen en un determinat moment*"⁷. En addició a aquesta definició obtindríem que la definició de síndrome social es compon de diferents variables, i també té un component temporal. Aquesta definició és escassa i no respon a l'extensa utilització que es fa d'aquest terme, per aquest motiu s'amplia i és redefeix a partir dels significats que es considera se li atribueixen al terme.

La consideració de síndrome social inclou un component de "por" així trobem que podem anomenar-lo des del punt de vista sociològic com a *Psicoterror* o *Mobbing*⁸. Aquesta por neix en l'individu particular, però quan parlem de síndrome social, es fa referència al conjunt cultural i social d'aquesta por.

No s'ha de descartar el que significa que un comportament i/o malaltia se l'atribueixi el qualificatiu de síndrome, car fa esment a la necessitat de donar un nom a un element sorgit en

⁷ Belloch, A et all. (1995) *Manual de Psicopatologia*. Vol 1., McGraw-Hill, Madrid. pàg 88.

⁸ S'ha utilitzat aquest concepte per definir per exemple: Síndrome del SIDA, S. del tabac, S. de les drogues, S. de Down. Amb el que es dedueix que darrere d'aquestes definicions hi ha la necessitat de difusió social i la por a factors no controlables.

la societat i que per tant fins aquell moment era desconegut. El fet de donar nom, ens porta al reconeixement del desconegut, i per tant hauria de focalitzar en del seu coneixement causal.

Es genera Psicoterror per què les causes del fenomen que el provoquen s'escapen de la racionalitat. I s'acaben definint com a aleatòries i basades en l'atzar. Per tant no controlables. Aquest fenomen genera incertesa, desconfiança i conseqüentment vulnerabilitat. És el cas de Mèxic DF.

1.7.1. El control del síndrome social de la por

No és difícil pensar que tot sovint hom tem a les coses desconegudes, basant-se en el poc coneixement que té vers als elements que el fan sentir insegur (el fet de passar sol per un carrer a les fosques, sovint indueix a una falsa percepció de vulnerabilitat, mentre que potser és menys segur passar per un prat a la nit). Per tant, el fet de negar la por pren forma en la educació social i el propi ús de la informació. Utilitzant-la tant per justificar la pèrdua de la por com per definir a on i a qui s'ha de tenir por. El propòsit rau en disminuir la incertesa vers la por i, per tant augmentar la seva sensació de seguretat, creant una política de seguretat selectiva, amb coneixements més precisos sobre els delictes, que difongués alguns resultats cap a la població a través de la combinació dels mitjans de comunicació dotats de credibilitat.

L'afirmació d'un argument per part d'un estament, necessita des del punt de vista de la ciència post-normal, una revisió crítica dels postulats.

1.8. Interès i justificació del treball de recerca

En aquest apartat es pretén respondre a dos preguntes essencials de l'enfocament de la treball de recerca: El per què de l'estudi criminològic en primer terme a petita i mitjana escala, és a dir a una ciutat mitjana com Girona és interessant ?; i en segon terme perquè els delictes contra el patrimoni: robatori a interior de domicili vivenda i les faltes de furt poden ser d'interès per avançar en el coneixement dels fenòmens delictius.

És subratllen les següents raons:

- Con ja s'ha anomenat i es reitera la recerca bibliogràfica denota la gran manca d'estudis delinqüencials a petita i mitjana escala. Estudis particulars i no genèrics.
- La fonamentació del coneixement criminal ha de partir del coneixement particular, així s'aconseguirà millorar la precisió i posar a prova les actuals teories criminològiques.
- Que el coneixement es vagi acumulant de forma que pugui ser d'utilitat posteriorment.

- Una major capacitat de síntesis, anàlisi històrica en relació a les dades que es vagin obtenint, establiment de deduccions (particular a general), presa de decisions amb celeritat, i en definitiva establiment de polítiques de seguretat efectives ...,
- Millorar la presa de decisions en l'àmbit criminal
- Introducció en els mitjans de comunicació d'informació coherent que provingui de les diagnòs realitzades amb rigor científic. Per contrarestar les notícies sensacionalistes que augmenten la por i la inseguretat així com la misantropia, principalment a les ciutats.
- El gran esforç que es necessari per adquirir els coneixements de la realitat delinqüencial a escala humana d'un àmbit territorial. Cal que es pugui facilitar amb l'aportació d'un nou model d'estudi de diagnòs criminal que utilitzi els Sistemes d'Informació Geogràfica i establiment de correlacions basats en AEDE (Anàlisi Exploratori de Dades Espaials)..
- Poder avançar en estudis de diagnòs, que impliquen l'elecció d'unes tipologies delictives que s'estudiï individualment sobre el territori, i posteriorment interrelacionades amb d'altres tipologies i amb un creuament de dades poblacionals, sociològiques d'entorn urbà, sociològics de desocupació, d'atracció poblacional... La qual cosa augmentarà la precisió de l'anàlisi i les decisions posteriors.

1.9. Els furts i robatoris a interior domicili vivenda

Per tal d'avançar en l'estudi dels patrons espacials dels delictes, en la present treball de recerca s'escollit dues tipologies delictives del gran grup dels delictes contra el patrimoni: els furts i els robatoris interior domicili. A partir de la cartografia individual de les tipologies delictives esmentades, es vol aprofundir en el seu coneixement. En primer terme s'analitzaran individualment, posteriorment es creuaran entre elles, així com amb d'altres dades no delictives com: dades poblacionals, demogràfiques d'entorn urbà, així com amb la por dels ciutadans a la ciutat de Girona, que estiguin disponibles.

L'elecció dels furts⁹ està condicionada per les següents raons: La petita delinqüència representa actualment un problema que creix exponencialment, ja que genera inseguretat. Els petits delictes com: robatori i furt d'ús de vehicle, ratllades als cotxes (danys), petit tràfic de estupefaents i els furts. Els petits delictes afecten directament o indirectament a la percepció de inseguretat¹⁰ i consegüentment a la qualitat de vida de la ciutadania.

⁹ L'anàlisi es realitzarà sobre les faltes de furt: robatoris sense violència ni intimidació, de menys de 300 euros. La mostra escollida són 3560 faltes de furts dels anys 2001 i 2002.

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT

Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

La denominació “petita delinqüència” s'utilitza per aglutinar unes tipologies delictives considerades, comparativament, lleus. En contraposició, els delictes greus inclouen les lesions, homicidis, agressions sexuals i els delictes contra el patrimoni com els robatoris a domicili. que tenen una major gravetat. Però aquesta aglutinació genèrica –dels delictes lleus- en el concepte de “petita delinqüència”, pot emascarar un desconeixement de les motivacions per la comissió, llocs on es cometen, i els elements facilitadors, ja siguin antròpics o urbans, referits a l'entorn morfològic.

Cal esbrinar doncs, on es produeixen i quines característiques tenen els furtos en comparativa amb d'altres fets delictius inclosos en el terme de petita delinqüència. Així com l'afectació que tenen els furtos en la percepció d'inseguretat de la ciutadania.

Comparativa Delictiva de la ciutat de Girona 2001-2002

Anys Estudi	2001	2002	Tipologia	2001	2002	Tipologia	2001	2002
Cond. Sota efec. Beg	172	117	Propietat ind. Inte.	1	2	Incendis Béns Propi	1	
Conduc. Temerària	16	14	Propietat intelec	1	1	Usurpació est. civil	17	7
Negativa somet. Pro	8	19	Receptació afins	9	7	Fals. Document pub	18	15
Greu risc. Circula.	11	2	Usurpació	12	11	Falsetats docum.	3	5
Recup. Vehicle	9	21	Homicidi (altres)	10	5	Fals. Moneda timbr	7	4
Rob. Furt d'ús veh.	548	391	Lesions (baralles)	29	13	Usurpa. Func. publ	4	2
Atracament a bancs	5		Lesions (dona)	20	14	Acus. Denún. falsa	12	6
Atracament benzi.	8	3	Lesions (home)	40	50	Obstr. justícia	3	5
Atracament domi. P	4	1	Lesions (menor)	10	3	Omissió deure imp	1	
Atrac. Establ. Come	27	35	Violència domèstica	96	113	Quebra. condemna	1	3
Atrac. Farmàcies	1		Amenaces	120	110	Quebr. Reso. judícia	20	
Atrac. Garatges Apa	2		Coaccions	30	40	Con. Drets fon.	2	
Atrac. Via pública	112	95	Detencions il·legals	5	10	Del. terrorisme	3	7
Altres robatoris	137	167	Abusos sexuals	12	8	Desordres públics	17	9
Estrabada	1215	100	Abusos sexu. menor	6	9	Tinen. trafic, armes	3	4
Furt Autopista	174	6	Agresions sexuals	17	27	Tráf. Armes muni.	1	
Rob. Int. Establ. Co	113	144	Agr. Sexuals menor	5	2	Atemptat desob.	140	126
Rob. Interior Empr.	19	81	Assetjament sexual	3	2	Faltes contra el patrimoni (FURTS)	1802	2037
Rob. Interior Oficina	2	18	Exhibicionisme	8	4	Total delictes sense faltes contra el patrimoni	4742	4244
Rob Interior Joieria	1		Descobriments reve.	6	4	Font: Elaboració pròpia a partir de Nucli Interès Policial NIP. Base de dades Policia Generalitat. Cal esmentar que les xifres totals no són el sumatori dels delictes de la taula, sinó el total extret de NIP, Resum de novetats: mapa delinqüencial per tipus de fet. (2003)		
Sostracció inte. vehicle	1105	1119	Entrada vivenda ali.	10	15			
Rob força mate. Inf.	2	2	Abando família	6	13			
Rob. Viol/int. Auto.	1	1	Drets deures fam.	10	8			
Rob. Int. dom. Cam.	1	1	Quebr. Deures cust	5	2			
Rob. Int. Dom. Hotel	1	6	Del. Contra patri	2				
Rob. Int. Dom. Vive	300	185	Drets treballadors	1	2			
Danys	311	257	Salut pública	32	30			
Furts	622	568	Del. Incendi	6	8			
Apropiació indegud	40	39	Incendi	8	1			
Defraudacions elect.	1	1	Incendis Béns Propi	1				
Estafes	89	90	Usurpació est. civil	17	7			
Extorsió	1	1	Fals. Document pub	18	15			

Segons STANGELAND (1996:1): “...el hecho delictivo más común es el hurto o pequeño robo por parte del público que acude al establecimiento...”.

La freqüència en què es produeixen els furtos pel que fa a delictes coneguts, supera amb escreix qualsevol altra tipologia delictiva. A la ciutat de Girona any 2001 es van denunciar 1802 faltes de furt i a l'any 2002 van ser 2037 faltes de furt. Segons BELT IBÈRICA Analistes en Prevenció

(2003): Pel que fa a la freqüència de comissió dels furts cal citar l'exemple de la ciutat de Barcelona, on el 44 % de les infraccions que es cometen són faltes i delictes de furt.

D'acord amb QUEROL J. (2001) es cita el següent: "*Las grandes superficies de distribución comercial pierden una media de 240.000 millones de pesetas (1.442,43 millones de euros) por pequeños hurtos y errores administrativos al año, cifra que representa el 1,1 por ciento del total de sus ventas anuales, según el último estudio de la Asociación Española de Codificación Comercial (Aecoc).*

S'evidencia doncs que a part de la percepció de inseguretat que pugui generar el furt, o robatori "formiga", té unes conseqüències econòmiques substancials, amb afectacions en el sistema productiu del nostre país.

L'elecció dels robatoris a interior domicili vivenda¹¹ està condicionada perquè tot i que en la taula s'observa que del total de robatoris a domicili al 2002 a Girona van ser de 185 fets registrats, la qual cosa representa el 2,5 % del total de les tipologies delictives, aquests delictes són després dels homicidis i les agressions sexuals, els delictes que generen més estrès posttraumàtic, ja que la víctima veu com li han estat espoliades les seves pertinences, acumulades al llarg de la vida; així com les destrosses en l'àmbit més íntim de la vida humana, la casa on viu.

En l'estudi de RODRÍGUEZ PEIRALLO M. (2000), *Víctimizació en el robo con fuerza. Resultados de una investigación*, és remarca la importància del robatori amb força, en un estudi realitzat sobre 82 víctimes¹². Seguidament es detallen les conseqüències d'haver estat víctima d'un robatori amb força a domicili: es poden apreciar en dues dimensions fonamentals: els *efectes psicològics* i els *efectes econòmics*. La majoria va ser afectada, en lo econòmic i més de la midat van presentar una repercussió emocional.

Persones afectades econòmicament i psicològicament.

Persones Afectades	Efectes	
	Econòmics	Psicològics
Victima-denunciant	31,7	37,8
Part de la família	4,9	13,4
Tota la família	59,8	6,1
No Afectació	3,7	42,7

Font: RODRÍGUEZ PEIRALLO M. (1999)

¹¹En la present treball de recerca els robatoris amb força a domicili estan representats amb una mostra de 152 casos ocorreguts entre els anys 2003 i 2004 a la ciutat de Girona. Exclousos els fora de la ciutat.

¹² El total de població del municipi era de 230 persones. Font: RODRÍGUEZ PEIRALLO M. (1999)

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT
Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

Les conseqüències econòmiques es refereixen no només a la pèrdua dels objectes, si no també a les despeses, que a posteriori van assumir els membres de la família per restituir allò robat, reparar el mal causat i prendre noves mesures de seguretat per la vivenda.

A nivell psicològic, després de la reacció inicial d'alarma, els sentiments pateixen una reorganització i, els efectes psicològics van patir una transformació a mesura que passa el temps. Després del robatori més del 50% dels entrevistats o algun dels seus familiars, van continuar nerviosos i amb por,... trastorns del son, ansietat, depressió, desconfiança i hipertensió.

Passats cinc mesos després del fet, la por, els trastorns del son i la hipertensió es mantenien en la majoria d'aquells que ho van presentar en un principi, es a dir un 32%. Els que van patir tristesa i ansietat van millorar notablement, però la desconfiança va augmentar.

La por o temor provocat pel fet delictiu adquireix especial importància perquè no només es presenta a nivell individual o del nucli familiar, si no que s'expandeix vers la comunitat i es transforma en una vivència o estat de ànim col·lectiu, que genera conseqüències de major transcendència; associat o no a una victimització prèvia. Pot tenir una base certa i objectiva o imaginària. El 77% van opinar que podrien ser altra vegada víctimes de delictes i un 48% va realitzar canvis en els seus costums, de manera radical. Aquests canvis van implicar no deixar la casa sola, no sortir a hores de la nit, no visitar a ningú, no obrir la porta a estranys. I dos van canviar de vivenda.

Por a ser víctimes reincidents i canvis en els costums.

Temor a ser víctimes	molts canvis	Alguns canvis	No canvis	Total
Alta probabilitat	30,5	18,3	28,1	76,8
Baixa probabilitat	-	-	8,5	8,5
Cap probabilitat	-	-	14,6	14,6
Total	30,5	18,3	51,2	

Font: RODRÍGUEZ PEIRALLO M. (1999)

Les persones redueixen la seva llibertat i prenen mesures dirigides a proporcionar la major seguretat possible, emprant per això una determinada suma de diners. Les víctimes van expressar en un 55% que els seus veïns també han pres mesures d'aquest tipus.

A part de la por difusa que poden generar els furtus i l'estrès posttraumàtic en el cas del robatori a domicili cal destacar que ambdues tipologies generen importants pèrdues crematístiques.

1.10. Hipòtesis del treball de recerca

- El disseny de les actuals ciutats es basa en l'activitat laboral així com en la maximització de recursos (teoria sectorial, nuclis múltiples i l'urbanisme "keno"). L'estructura urbana funcional

divideix la ciutat en zones amb una sola funció principalment (centre comercial, zona residencial, zona industrial...). La disposició unifuncional de les àrees de les ciutats accentua la polarització social i, es tradueix en fractura urbana que accentua la agorafòbia ja natural en l'ésser humà.

- Els Sistemes d'Informació Geogràfica són una eina idònia per analitzar les dades delinqüencials ja que permeten el tractament de gran quantitat de dades i integra operacions comunes a les bases amb el benefici que ens ofereix la visualització i, la seva lectura sobre mapes, el que eleva la capacitat d'abstracció de l'observador.

- Els llocs on els ciutadans se senten més segurs són els llocs més insegurs. En el cas del furts, la major ocurrència es produeix en un lloc amb gran afluència de gent¹³, i en ambients i infraestructures urbanes cuidades. Pel que fa als robatoris a interior domicili, la vivenda "la casa" de propietat també succeeixen en lloc on l'ambient urbà és cuidat¹⁴.

- Lloc/zones urbanes on la funció primordial es la residencial en el cas dels furts l'ocurrència disminueix/ no es localitza en aquestes zones, sinó en zones d'atracció poblacional important en moments puntuals, grans centres comercials, mercats, carrers comercials.... En el cas dels robatoris a interior domicili es localitzen en zones urbanes de funció residencial, òbviament, però els horaris de més percepció de por d'aquest tipus de robatoris és la nit (població) quan la major ocurrència és produeix al matí i migdia (hora on hi ha menys afluència dels propietaris o inquilins...). L'atracció de població en punts determinats crea difusió de la responsabilitat i anonimats facilitadors de robatoris contra el patrimoni.

- Les zones d'alt status residencial són les més cobejades pels lladres car hi ha objectes de més valor per robar, generalment es localitzen en l'extraradi de les ciutats, i per tant haurien de ser les zones més robades. Es manté la hipòtesi que les zones de les afores de la ciutat no són les que tenen la major ocurrència de robatoris a domicili.

- En el cas del furts i els robatoris a domicili, la concepció unifuncional de la ciutat fa que s'acumulin gent en unes zones concretes de la ciutat, i quedin desertes d'altres zones, en franges horàries determinades. La qual cosa provoca que el control formal (policia) i informal dels veïns no hi sigui, ja que la seva atenció està concentrada en altres zones.

- Els llocs on es produeixen més robatoris a domicili són els districtes de la ciutat on també hi perviu la funció comercial.

- La "casa" és un lloc íntim, i on s'acumulen els objectes més apreciats de les persones. És per aquest motiu que l'estrès que genera i la inseguretat sobre la persona afectada són molt

¹³ Si tinguessin por al lloc esmentat la freqüentació baixaria.

¹⁴ S'exclou d'aquesta hipòtesis llocs que tinguin indicis d'abandonament o de degradació urbana importants, en què es podria afirmar que no hi viu gent habitualment, la qual cosa fa que no es pugui considerar domicili.

intensos. Després de l'agressió sexual o física seriosa, els robatori a domicili seria un dels delictes més temuts pels ciutadans. La casa és el lloc on el ciutadà descansa, es relaxa i a nivell sensorial el ciutadà no té més remei que sentir-se segur, si no fos així no podria descansar. La ubicació de la vivenda és un factor valorat pel propietari/a i per tant el patir un robatori a domicili té una forta afectació emocional.

1.11. Objectius

- Crear un estudi empíric, concret a petita i mitjana escala a la ciutat de Girona, sobre els delictes contra el patrimoni: robatoris interior domicili vivenda i faltes de furt. Que ha d'augmentar la precisió de les deduccions criminals que són els que serviran per avançar en les teories de la desviació.
- Creació de cartografia per districtes censals de furts i robatoris a domicili de la ciutat de Girona, i el seu creuament amb les dades no delinqüencials disponibles.
- Detecció de patrons urbans relacionats en la comissió dels robatori a domicili i les faltes contra el patrimoni així com els seus cicles temporals, infraestructures urbanes atrauen aquest tipus de fets i identificar quins elements arquitectònics són facilitadors o inhibidors dels delictes esmentats. A través del creuament de dades i un estudi (treball de camp) dels llocs on hi ha més ocurrència delictiva.
- Estudiar les interrelacions que es produeixen entre els robatoris a domicili i els furts amb l'entorn urbà, forma i arquitectura on es produeixen els esmentats delictes. I la influència dels factors arquitectònics sobre la ocurrència delictiva.
- Plantejament d'un model potencial de diagnosi criminal per tal d'aplicar-lo a l'estudi de les ciutats. Que consti de l'elecció de les tipologies delictives que tenen una afectació sobre la seguretat ciutadana.

1.12. Metodologia i fonts

L'elecció de la metodologia cal diferenciar dos blocs del projecte que s'enceta: el primer és la metodologia per la realització de la treball de recerca, i l'altra la metodologia a desenvolupar amb l'ampliació del treball de recerca. Ambdues parts és complementen amb l'objectiu finalista d'aplicar una metodologia postnormal¹⁵, i d'avançar en el coneixement dels delictes contra el

¹⁵ Detallada a l'apartat introductori.

patrimoni, implementant metodologies quantitatives i qualitatives per tal de superar la barrera conceptual de cada individu vers el territori. Es tracta de millorar el grau d'aproximació a les causes i raons que expliquen el fenomen de la delinqüència i particularment dels delictes contra el patrimoni.

Autors com Silvio Funtowiz plantegen a FUNTOWICZ S.; GALLOPÍN C.; O'CONNOR M. RAVETZ J. (2002): "...una nueva conciencia de la ciencia, sistémica y humanística, que asimila la incertidumbre y los compromisos con los valores,..., está asumiendo la causa del "conocimiento público".

"La complejidad de los sistemas y subsistemas implicados en una investigación....(aplicat al desenvolupament sostenible), con la incertidumbre irreductible y las capacidades de autoorganización asociadas, señala que deberíamos alejarnos de las recetas y reglas rígidas hacia la búsqueda de principios generales y preguntas orientativas para dirigir las investigaciones"

El present treball de recerca com la seva ampliació té una primera part analítica que s'ajusta més o menys a un cànon de ciència aristotèlica que es defineix a: FUNTOWICZ S.; GALLOPÍN C.; O'CONNOR M. RAVETZ J. (2002): "*La corriente analítica se centra en la investigación de las partes, y surge de las tradiciones de la ciencia experimental, que se centra en un objeto lo suficientemente estrecho con el fin de plantear hipótesis, recopilar datos y diseñar nuevas críticas para rechazar hipótesis inválidas. Debido a su base experimental, normalmente, la escala escogida tiene que ser pequeña en el espacio y breve en el tiempo*". Però hi ha una part si ens referim a la treball de recerca: *treball de camp*; i si en referim a l' ampliació de la recerca que inclourà: *entrevistes personals i treball de camp*, que no es basa en una concepció analítica, sinó integradora.

1.12.1. Metodologia del treball de recerca

És obvi que en la treball de recerca s'ha emprat la recerca bibliogràfica. Al respecte cal dir que les fonts bibliogràfiques utilitzades, pertanyen disciplinàriament a la criminologia, geografia, i arquitectura., i que l'objecte d'estudi es fonamenta en les característiques del lloc, i la seva afectació en la evitació i prevenció del delicte. Cal dir també que hi ha pocs autors que estudien el fenomen criminal (tipologies individuals) en àrees urbanes, de ciutat mitjana, o bé en districtes urbans de ciutats més grans, sinó en la majoria de casos es parla del fenomen delinqüencial a les grans ciutats de forma genèrica.

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT

Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

En el treball de recerca és realitzarà la mapització del fenomen delictiu dels robatoris a vivenda i faltes de furt a la ciutat de Girona, cal esmentar que les dades dels robatoris a domicili són dels anys 2002 i 2003, així com les dades de les faltes de furt són dels anys 2001 i 2002. Les dades tenen com origen la denúncia que realitza el ciutadà/ana a la comissaria de policia. La informació és emmagatzemada a la base de dades central anomenada NIP (Nucli d'Informació Policial) i conté els següents camps: *ID; data, hora, nom municipi fet; carrer fet; coordenada del fet;; nom del lloc del fet; núm. diligències; núm. fitxa SIP autor(si n'hi ha).*

S'ha hagut de realitzar un procés de depuració de les dades, ja que alguns registres tenen mancança de dades, i també cal delimitar el marc territorial delimitat de l'estudi i excloure tots aquells registres que no pertanyen a Girona municipi i àrea construïda.

En el cas de **furt** és deuen a les següents causes:

La aleatorietat de la manca de dades

Podem imaginar que les condicions que porten al denunciant a no poder expressar el lloc concret és per simple incapacitat de comunicar a l'interlocutor (el responsable de recollir la denúncia) la localització del fet. Cosa que ens portaria a deduir que els factors que condicionen el furt denunciat no responen a cap patró en concret. Davant aquesta informació, les dades perdudes en el procés serien excloses.

La causalística del fet:

Com a element pervers enfront dels resultats obtinguts en el procés de creació de la cartografia del NIP, hom pot sospitar que molts dels registres on no hi apareix cap element geogràfic és a causa d'una o varies causalitats concretes, per llistar-ne algunes de rellevants, es podria incloure grups de població amb poc coneixement de la ciutat i que han patit el furt a títol personal (turistes, gent de pas, nou vinguts o població flotant). Un altre grup d'exemple serien aquells denunciants que han patit un furt de "guant blanc", ben elaborat i que comporta a l'afectat a la desconexió del moment i del lloc del fet i, que per tant no poden definir un marc geogràfic concret. Això ens induiria a pensar que molts dels furts produïts no estan correctament denunciats en la base del NIP, i que els estudis que es puguin portar a terme respecte la distribució geogràfica poden estar mancats en aquest sentit.

Altres factors que limiten la possibilitat de cartografiar en la seva totalitat les bases del NIP, són els buits d'informació que es troba a la base. És el cas concret de la franja horària, aquesta esdevé una important variable d'anàlisi territorial, amb la potencialitat de remarcar les incidències induïdes per diferents activitats urbanes. I que presenta un dèficit de 1674 registres

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT
Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

sobre 3560 (47%) en el cas de Girona. El que es tradueix que només es disposa de dades de franja horària i localització cartogràfica de 1650 (46%).

Resultats finals de viabilitat cartogràfica de les incidències del NIP furts:

	Nº incidències registrades al NIP	Nº d'incidències cartografiades	% de pèrdues d'informació per inviabilitat cartografica
Girona	3560	3041	14'6%

Font: GRÀCIA D. CAIMEL J.; GALLARDO C. (2003), base de dades NIP de faltes de furt 2001-2002.

Pel que fa al **robatoris a domicili** la base de dades tenia que depurar-se en relació als següents criteris:

Territorialitat la base de dades facilitada incloïa els municipis de la comarca del Gironès, i constava d'un total de 1660 registres.

El fet delictual: la base incloïa com a registre individualitzat les persones implicades en el fet (denunciant, denunciat, detingut, testimoni, ...) la qual cosa distorsionava el sumatori total de fets, o sigui de robatoris a domicili.

Resultats finals de viabilitat cartogràfica de les incidències del NIP robatoris a domicili:

	Nº incidències registrades al NIP	Nº d'incidències cartografiades	% de pèrdues d'informació per inviabilitat cartografica i territorialitat escollida
Girona	1660	152	90,86%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades, base de dades NIP de robatoris a domicili 2003-2004.

Mancança de coordenada geogràfica: cal esmentar que el camp geogràfic de localització, podia ser el núm. del carrer del fet (o sigui el núm. de l'adreça) o bé les coordenades geogràfiques, les dades que es posseïen contenien aquesta última localització; però cal remarcar que la coordenada de la base de MMEE no s'ubica sobre l'illa d'edificis sinó sobre el carrer. No es calcula la coordenada exacta per cada fet, sinó que hi ha unes coordenades preestablertes i se'ls assigna la coordenada predeterminada.

Per representar les dades del NIP s'ha escollit les capes de cartografia de Girona, en format "Shape" de: *Cap d'edificacions; Eixos de carrers; Núm. de carrers, Illes de cases; Delimitació de Districtes censals. Així com la base de dades territorialitzades per illes (base d'activitat i epígraf i adreça) i la població de Girona per districtes censals i per sectors censals*, que posseeix l'ajuntament de Girona. També s'ha utilitzat la cartografia topogràfica i ortofotomapa de l'Institut Cartogràfic de Catalunya a 1:50.000.

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT

Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

A través programes informàtics ArcView 3.2 com l'ArcGIS (que equivaldria a l'ArcView 8.2) i el seu procés de tractament a través de les eines com l'ArcMap, ha produït uns resultats visuals que s'han analitzat a partir de deduccions (del cas concret al general), permeten extreure conclusions.

Pel que fa a les faltes de furts, el procediment bàsic que es va dur a terme, es basa en la localització de les faltes de furt a partir de línies, que representaran les escenes on cada delictes ha estat comès.

En una aproximació en l'anàlisi estadístic de línies entrades, per si sols poden començar a demostrar un comportament aparent lligat en la seva distribució espacial. En aquesta aproximació, es pot observar, en les diferents escales d'anàlisi, és la intensitat a través del gruix de les línies i la seva distribució en la xarxa urbana de Girona. El motiu per l'elecció del lloc de carrer com a símbol cartogràfic és deu a què els furts no es localitzen en un lloc concret per part del denunciador, pot anomenar un carrer, un local,... en el millor dels casos. I una altre motiu d'elecció de la línia de lloc de carrer és que la gran quantitat de faltes de furt si s'haguessin mapitzat punt a punt hagués desvirtuat la capacitat gràfica del mapa.

Pel que fa al robatoris a domicili la representació gràfica s'ha realitzat punt a punt, aquests delictes es localitzen en un lloc concret, el domicili del denunciador, el qual té una adreça i un número de carrer. La base de dades d'aquests delictes contenia 152 registres un cop depurada. S'ha realitzat un tractament basat en estadística descriptiva¹⁶ i estadística inferencial, aquesta última consisteix en a partir d'una mostra, extreure deduccions i extrapolacions, a través del programa informàtic Excel i les dades contingudes en el Nucli d'informació Policial NIP del Cos de MMEE, Policia de la Generalitat de les dades de robatoris a domicili i de les faltes de furt..

Finalment s'ha realitzat un treball de camp a la ciutat de Girona, que ha consistit en recórrer les zones de màxima ocurrència delictiva, de les tipologies analitzades. I en concret en el cas dels robatoris a domicili s'ha recorregut els districtes i als 18 carrers de Girona de més ocurrència de robatoris a domicili, recollint dades en una fitxa elaborada per aquest fi.

En el procés estadístic i cartogràfic a part de cartografiar les dues tipologies escollides, es vol iniciar el creuament de les dades delinqüencials (robatori a domicili i furts) amb dades no delinqüencials, fins ara no explotat en cartografia delinqüencial..., que es podrien concretar en mapes que cartografiïn el fenomen delictiu amb la nombre de població, el zoning urbà (concepció funcional i arquitectònica), amb la por... També es podrien creuar amb el fenomen delictiu estudiat, en l'aplicació de la recerca, d'altres dades no delictuals com: heterogeneïtat ètnica per districtes censals; mobilitat residencial persones ocupades al sector serveis per districtes; mobilitat laboral per la ciutat, població per districtes¹⁷,), densitat edificatòria (arquitectònica); núm. de llars de + de 8 persones (funcional i arquitectònica); locals buits i

¹⁶ Descriure, resumir o reduir propietats.

¹⁷ Cal esmentar el creuament de dades del fenomen delictiu i la població per barris pot provoca en la lectura de dades el que ha anomenat STANGELAND (2004) el error ecològic: "La delinqüència dintre de l'espai urbà succeeix a on hi

L'AMBIENT URBÀ I LA CRIMINALITAT
Robatoris contra el patrimoni a la ciutat de Girona 2002-2003

vivendes de lloguer (funcional i arquitectònica)...etc. El creuament que es realitzarà en la present treball de recerca és concretarà en l'apart cartogràfic de creuament de dades, i depèn de la disposició de dades no delictives aptes i disponibles que puguin tenir relació amb la criminalitat. D'acord amb STANGELAND (2004): que diu: “..*que les conclusions interessants són no les que s'extreuen de la descripció del fenomen sinó en el creuament de dades, la qual aporta més precisió*”.

Les dades no delinqüencials que podrien ser susceptibles de creuar amb les dades delinqüencials, també són d' interès per l'ampliació de la recerca i, avançar en aquells indicadors que tenen relació amb la criminalitat i que puguin creuar en un procés cartogràfic SIG o bé ser treballada la seva relació a través de l'AEDE (Anàlisi Exploratori de Dades Espaials) a través de programes com el GeoDa. Per exemple les vivendes de lloguer allotgen gent amb poc assentament en el territori, i que poden allotjar a gent conflictiva (GRÀCIA D, CAIMEL J. GALLARDO C. (2003: 287))¹⁸ . La densitat edificatòria com a motiu de conflictivitat social (depenen de la gestió municipal); les voreres amples (símbol de molta freqüentació del carrer i facilitadors de robatoris contra el patrimoni); l'índex d'atur per districtes censals ...Cal doncs avançar en l'establiment d'indicadors d'interès per la criminalitat.

Les parts del present estudi de recerca són: primer punt de plantejament de l'estudi de recerca; segon bloc: Marc Teòric; tercer: que es tractarà les faltes de furt; un quart: els comportament dels robatoris a domicili; cinquè bloc síntesi dels furts i dels robatoris a vivenda; sisè bloc descripció del treball de camp i els seus resultats, i els últims capítols setè i vuitè respectivament seran les conclusions i recomanacions i per finalitzar la bibliografia

ha oportunitat o conflictes, i no sempre aquest conflicte té relació amb el nombre d'habitants. És millor doncs la densitat poblacional.

¹⁸ “He observat que hi ha una relació directa entre la capacitat econòmica, l'accés a l'habitatge i la susceptibilitat del menor a caure en la delinqüència. Hi ha doncs un relació de la localització de la gent problemàtica des del punt de vista delinqüencial entre el tipus d'habitatge (baixa qualitat, de lloguer) i la concentració dels delinqüents en aquest tipus d'habitatge”.